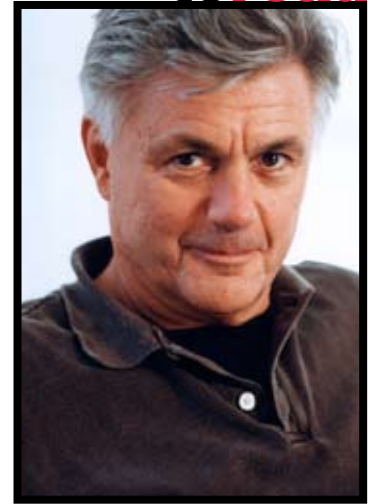

Living interviewt

John Irving

John Wallace Blunt Jr., heet hij eigenlijk, naar zijn biologische vader. Maar hij koos er zelf voor om als John Irving door het leven te gaan, naar de man met wie zijn moeder hertrouwde en die hem als zijn eigen zoon opvoedde. Toch is de ontbrekende vader zijn leven blijven beheersen. Irving gaat naar hem op zoek in zijn nieuwste roman 'Tot ik jou vind'. Maar hij heeft ook een tweede cruciale jeugdervaring verwerkt in dit persoonlijke boek.

John Irving: "Ik ben gek op lange romans. Hoe langer hoe beter. Als schrijver ben ik ook gek op details. Hoe meer hoe beter. Ik leef met de details. Maar toen de New York Times-journalist Mel Gussow de eerste versie van 'Tot ik jou vind' las, waarschuwde hij me. Mensen zouden gaan vragen hoeveel ervan mezelf overkomen was. Ik vroeg erom volgens hem, met zoveel intieme details in een roman in de ik-vorm. Vervolgens heb ik het complete boek herschreven, terwijl ik er al zes, zeven jaar aan had gewerkt. De belangrijkste verandering was dat ik van de eerste persoon de derde persoon maakte, om meer afstand te scheppen."

Jeugdtrauma

"De te vroege seksuele ervaringen die Jack, de hoofdpersoon van de roman, heeft met een oudere vrouw - hij is dan tien - komen op een ongemakkelijke manier overeen met wat er met mijzelf gebeurd is. Maar die ervaringen waren al geen deel meer van mijn leven.

Toen ik op mijn tweeëntwintigste vader werd - poef - verdwenen de gemengde gevoelens daaromheen. Op dat moment realiseerde ik me eigenlijk pas dat ik was misbruikt en voelde ik onmiddellijk de verantwoording om mijn zoon te beschermen tegen de jeugd die ik zelf had doorgemaakt. Bij het schrijven van deze roman kwamen er natuurlijk wel herinneringen en details boven waar ik zo'n dertig jaar niet aan had gedacht. Dat was soms moeilijk, maar alles wat te maken had met mijn vader die ik nooit heb ontmoet, heeft me altijd veel meer geraakt. Pas vier jaar geleden ontdekte ik dat hij is overleden, dat was een enorme schok voor me."

Schrijven als therapie?

"William Burns, Jacks vader in het boek, is psychiatrisch patiënt in het Kilchberg Instituut bij Zürich. Achteraf hoorde ik dat mijn echte vader ook in een inrichting heeft gezeten. De vader die ik had verzonnen had ik zonder het te weten een vergelijkbare aandoening gegeven als mijn echte vader heeft gehad! Wat ook interessant is: toen ik het Kilchberg Instituut bezocht voor research - ik doe altijd graag veel research voor mijn boeken - heb ik een aantal psychiaters ontmoet die in feite model hebben gestaan voor de psychiaters in de laatste twee hoofdstukken van mijn boek. Ze waren geweldig, heel betrokken en ze hebben veel kladversies van die hoofdstukken gelezen zodat er geen fouten in zouden staan wat betreft medicatie enzovoort. Uiteraard werden ze nieuwsgierig. Ze wisten

dat eigenlijk Jack en niet William de hoofdpersoon was, dus begonnen ze vragen te stellen als: hoe zit het dan met Jack, die moet vast en zeker ook bij een psychiater lopen? Ik antwoordde bevestigend en vertelde hun wat meer over Jack en zijn achtergrond. Zonder het boek gelezen te hebben wisten ze binnen vijf minuten: aha, hetzelfde is ook met jou gebeurd! Ik lachte en zei: nee, ik was namelijk elf en Jack was tien, dat is totaal anders. En in mijn geval was de vrouw in de twintig, terwijl het in het boek om een vrouw van in de veertig gaat. Compleet verschillend. Ze konden de humor daarvan wel inzien, maar toen vroegen ze of er ook een dokter Garcia in mijn leven was; of ik iemand had die me behandelde met vergelijkbare therapieën als de psychiater in het boek Jack behandelt. Nee, zei ik. Dat verraste ze.

Mijn vrouw, die hierbij aanwezig was, zei later tegen me toen we weer in de auto zaten: besef je niet dat Mel Gussow al zeven jaar jouw dokter Garcia is? Ze had natuurlijk gelijk. Ik was al zeven jaar bezig met dit boek. Mel was een vriend geworden. Dat ik parallel aan het schrijven voortdurend met hem correspondeerde over het thema van de ontbrekende vader, gaf een enorme verlichting. Zo heb ik het boek kunnen schrijven dat al sinds 1985 in mijn hoofd zat."

Tattoo-motto

"In het boek heb ik van mijn vader een tattoo-addict gemaakt. Ik heb veel research gedaan naar tattoos, daar heeft Henk Schiffmacher me bij geholpen, die ik al een paar jaar ken. Hij heeft ook de tatoeage op de omslag van het boek gemaakt. Maar als ik zelf een motto op mijn lichaam zou willen laten tatoeëren? Ik heb geen motto's die goed overeind blijven. Ik schrijf ook geen korte zinnen, weet je. Maar als er een regel is waarnaar ik probeer te leven, dan is het: niet zeuren, niet klagen. Zeuren vind ik een van de meest onhebbelijke trekjes van mensen en ik probeer het te vermijden. Dus als ik een motto op mijn arm zou laten tatoeëren, zou het zijn: no whining."

